

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **M. J.**, zast. JUDr. Zdeňkem Vlčkem, advokátem, se sídlem Na Roudné 443/18, Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2022, č. j. KUJI 44867/2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 1. 2024, č. j. 33 A 35/2022-122,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 1. 2024, č. j. 33 A 35/2022-122, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2022, č. j. KUJI 44867/2022, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.
- IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 34 171,50 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Zdeňka Vlčka, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Třebíč (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 21. 2. 2022, č. j. OSČ-PŘ-533/2021-JI-14, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku z nevědomé nedbalosti dle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu

na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu). Přestupku se dopustil tím, že dne 14. 5. 2021 řídil motorové vozidlo, ačkoliv nebyl držitelem řidičského oprávnění.

[2] Žalobce brojil proti prvostupňovému rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvoláním. Uvedl, že mu nebylo řádně doručeno oznámení Městského úřadu Moravský Krumlov o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče ze dne 20. 2. 2020, č. j. MUMK 3390/2020-DOP/Klo (dále jen „oznámení“). Žalobce se přestěhoval z obce H. do obce B., kde mu nebylo vlastníkem objektu umožněno přihlásit se k trvalému pobytu. Neprodleně po přestěhování sjednal na pobočce České pošty, s. p. (dále jen „Česká pošta“) službu *změna ukládací pošty pro všechny došlé zásilky* (dále též „služba“). Jeho záměrem bylo docílit toho, aby veškeré jemu adresované zásilky byly ukládány na spádovou pobočku pošty v obci D. R. namísto pošty v H. Navzdory sjednání služby však byla zásilka obsahující oznámení připravena k vyzvednutí na pobočce České pošty v H. Navíc ji doručující orgán po uplynutí úložní doby vrátil zpět odesílateli, čímž rovněž jednal v rozporu se sjednanými podmínkami.

[3] Žalovaný zamítl odvolání rozhodnutím ze dne 20. 5. 2022, č. j. KUJI 44867/2022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Oznámení bylo žalobci řádně doručeno v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád. Žalovaný se neztotožnil s žalobcem, že nebyla naplněna subjektivní stránka přestupku. K přestupku došlo z nevědomé nedbalosti. Česká pošta ve svém vyjádření ze dne 2. 9. 2021 uvedla, že z interních záznamů nevyplývá, že by žalobce požádal o zřízení služby. Žalovaný nepřisvědčil ani námitce žalobce týkající se podjatosti úředních osob.

[4] Následně se žalobce žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. Krajský soud rozsudkem ze dne 22. 1. 2024, č. j. 33 A 35/2022-122, žalobu zamítl. Ztotožnil se se správními orgány, že žalobce spáchal přestupek z nevědomé nedbalosti. Oznámení bylo řádně doručeno fikcí. Nastoupení fikce doručení není závislé na následném vhození zásilky do schránky. Žalobce měl možnost a povinnost přebírat zásilky a znát stav svého bodového konta.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[5] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu, případně též rozhodnutí správních orgánů, a věc vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že stěžovatel službu sjednal na poště v H. Stěžovatel se proti tomuto závěru ohrazuje, neboť v průběhu správního řízení tvrdil, že žádost podal na pobočce v obci D. R. Česká pošta neeviduje sjednání služby, neboť od jejího sjednání uplynula skartační doba. Pokud ve svém vyjádření ze dne 2. 9. 2021 uvedla, že služba není evidována v jejím interním systému, neznamená to, že stěžovatel nepodal žádost o její zřízení a že smlouva nebyla uzavřena. Česká pošta stěžovateli neposkytla jmenný seznam pracovníků zajišťujících doručování zásilek v relevantní době a oblasti. Uvedla přitom, že tento seznam poskytne na žádost správním orgánům. Správní orgán I. stupně však o tento seznam nepožádal.

pokračování

[7] Správní orgány neprovedly stěžovatelem navržené důkazy, čímž došlo k zásahu do jeho ústavně garantovaného práva na obhajobu. Zaměstnanci České pošty mohli potvrdit sjednání služby. Stěžovatel navštívil poštu v obci D. R., kde jej poznala zaměstnankyně, která jeho žádost vyřizovala, a pamatovala si související skutečnosti. Tím, že správní orgány neopatřily stěžovatelem navrhované důkazy, mu znemožnily unést důkazní břemeno. Správní orgány neprovedly ani výslech rodinných příslušníků stěžovatele, kteří se podíleli na přebírání zásilek. Nebylo objasněno, zda a kým bylo doručováno oznámení na adresu H. XA. Není objasněno, kdo, kde a jakým způsobem zanechal výzvu k vyzvednutí zásilky, ani kdo, kde a jakým způsobem jej jako adresáta informoval o uložení zásilky. K objasnění těchto skutečností stěžovatel navrhoval vyslechnout nebo opatřit písemné zprávy odpovědných osob Obecního úřadu H. a tehdejšího starosty obce.

[8] Stěžovatel nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že požadavek na nařízení ústního jednání směřoval výhradně ke zjištění, zda obdržel oznámení. Stěžovatel navrhoval nařízení ústního jednání rovněž za účelem objasnění okolností doručování a možnosti převzetí oznámení. Dále navrhoval, aby si správní orgány opatřily kompletní správní spis týkající se jeho v pořadí prvního přestupku. Stěžovatel rovněž požadoval opatření insolvenčního spisu za účelem doložení komunikace mezi ním a dalšími osobami v relevantní době.

[9] Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že smluvní vztah mezi stěžovatelem a Českou poštou má soukromoprávní povahu. Žalovaný ani krajský soud se k povaze tohoto vztahu výslovně nevyjádřili. V případě, že by dospěli k odlišnému závěru než správní orgán I. stupně, bylo jejich povinností uvést tuto skutečnost v odůvodnění svých rozhodnutí.

[10] Příkaz Městského úřadu Bystřice nad Pernštejnem ze dne 19. 2. 2019, č. j. BYS 2420/2019/Da, a oznámení byly stěžovateli doručeny fikcí, ačkoli již před jejich doručováním vynaložil maximální možné úsilí, aby se s těmito zásilkami mohl fakticky seznámit. Aplikace fikce doručení byla v rozporu se zákonem a judikaturou a nepřipustně zasáhla do práva na spravedlivý proces.

[11] Stěžovatel namítá nesprávné posouzení otázky zavinění přestupku. Pochybení provozovatele poštovních služeb, spočívající ve vrácení uložené zásilky obsahující oznámení odesílateli po uplynutí úložní doby, přestože stěžovatel měl sjednanou službu, je plně způsobilé stěžovatele vyvinut. Stěžovatel dodržel uznávanou míru opatrnosti tím, že si sjednal službu. Pokud správní orgány a krajský soud uvádějí jako jeden z důkazů svědčících o vině stěžovatele obsah evidenční karty řidiče, s tou se stěžovatel seznámil až 3 dny po spáchání přestupku. Stěžovatel mohl předpokládat zaznamenání celkem 5 bodů za přestupky spáchané ve dnech 3. 12. 2019 a 13. 2. 2020. Nemohl však vědět, zda mu byly nějaké body (a případně kolik) zaznamenány za přestupek ze dne 19. 2. 2019, neboť příkaz za tento přestupek mu byl nejspíš doručen fikcí.

[12] Správní řízení bylo zatíženo nepřiměřenými průtahy, čímž bylo zasaženo do práva stěžovatele na spravedlivý proces. Stěžovatel v odvolání ze dne 16. 3. 2022 vznesl námitku podjatosti. Žalovaný o této námitce rozhodl až po urgencích rozhodnutím ze dne 20. 5. 2022. Podle správního řádu však měl o námitce podjatosti rozhodnout bezodkladně.

Není zřejmé, zda se k námitce vyjádřily dotčené osoby, což byl nutný předpoklad pro rozhodnutí ve věci.

[13] Dále nebyla ověřena skutečnost, zda příslušníci policie při silniční kontrole dne 6. 3. 2021 informovali stěžovatele o pozbytí řidičského oprávnění. Tato skutečnost je zásadní pro posouzení subjektivní stránky přestupku. Silniční kontrola nasvědčuje tomu, že stěžovatel dne 14. 5. 2021 nemohl mít pochybnosti o platnosti svého řidičského oprávnění. Neměl proto důvod zjišťovat výsledek řízení o přestupku ze dne 5. 1. 2019 ani stav bodového hodnocení řidiče.

[14] Správní orgány a krajský soud se odmítly zabývat námitkami týkajícími se předešlých přestupků, za které byly stěžovateli uloženy body v bodovém hodnocení řidiče. Posouzení těchto přestupků má přímý dopad na projednávanou věc. Stěžovatel rovněž namítá, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí a krajský soud ve svém rozsudku nevypořádali s námitkami stěžovatele.

[15] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl, aby kasační stížnost byla odmítnuta pro nepřijatelnost, případně zamítnuta jako nedůvodná.

III. Posouzení kasační stížnosti

[16] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem.

[17] Vzhledem k tomu, že v předcházejícím řízení u krajského soudu rozhodoval specializovaný samosoudce, musí NSS dále posoudit, jestli kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Pokud tomu tak není, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. K přesahu vlastních zájmů stěžovatele se NSS vyjádřil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Kasační stížnost je přijatelná v případech, kdy se zaprvé dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS, zadruhé, pokud se kasační stížnost týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, zatřetí, pokud je třeba učinit judikaturní odklon, a nakonec začtvrté, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[18] Stěžovatel přesah vlastních zájmů explicitně nenamítá. Kasační stížnost se obsahově nezabývá právními otázkami, které dosud nebyly judikaturou NSS řešeny nebo byly řešeny rozdílně, nezabývá se ani potřebou judikaturního odklonu. Nelze proto uvažovat o přijatelnosti dle prvních tří výše uvedených důvodů. Stěžovatel však v kasační stížnosti brojí proti pochybením krajského soudu, která mohla mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. NSS tak musí posoudit, jestli krajský soud ve svém rozsudku pochybil, zda se jednalo o zásadní pochybení a jestli toto pochybení mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

pokračování

[19] Stěžovatel již od začátku správního řízení namítal, že v době, kdy mu bylo doručováno oznámení, měl trvalý pobyt na adrese ohlašovny obce H. Měl však u České pošty sjednanou službu *změna ukládací pošty*, v důsledku níž mu měly být veškeré zásilky ukládány na pobočce pošty v D. R. Na tuto pobočku se pravidelně dostavoval, popř. jeho příbuzní, a dotazoval se, zda tam není pro něj uložena nějaká zásilka.

[20] Stěžovatel předložil sdělení České pošty ze dne 2. 9. 2021 informující jej o výsledku šetření provedeného na základě jeho stížnosti. Bylo zjištěno, že u specializované dodávací pošty Depo Z. XB není evidována žádná písemná žádost o změnu ukládací pošty na poštu XC D. R. V období od 17. 8. 2020 do 17. 8. 2021 není evidován u dodejny I M. specializované dodávací pošty Depo Z. XB příchod žádné doporučené zásilky adresované stěžovateli na adresu H. XA. Dále jsou shrnuty výsledky šetření provedeného v pobočce H. – z interních záznamů pošty bylo zjištěno, že na této pobočce nebyla podána žádná žádost o zřízení služby *změna ukládací pošty*. S ohledem na obsah tohoto vyjádření České pošty stěžovatel navrhl vyslechnout pracovnice České pošty zaměstnané v rozhodné době na pobočce v H. a na pobočce v D. R. Dále navrhl vyslechnout svou sestru a matku, které docházely na pobočku v D. R.

[21] Správní orgán I. stupně neprovedl důkaz výsledkem svědků. Vyšel z toho, že není rozhodné, jaké služby měl stěžovatel sjednané s Českou poštou, neboť se jedná o soukromoprávní vztah mezi ním a poskytovatelem poštovních služeb. Pokud došlo k porušení smlouvy mezi nimi, má se stěžovatel domáhat náhrady škody po České poště. Výpovědi svědků by tak nic nemohly změnit na výsledku správního řízení. Oznámení bylo řádně doručeno fikcí na adresu trvalého pobytu.

[22] Žalovaný si tyto úvahy správního orgánu I. stupně neosvojil. Stěžejní pro něj bylo, že stěžovatel neunesl důkazní břemeno ohledně svého tvrzení, že si zřídil službu *změna ukládací pošty*. To dovedl z přípisu České pošty ze dne 2. 9. 2021 a ze skutečnosti, že v návaznosti na něj již stěžovatel nepředložil České poště ani správnímu orgánu I. stupně doklad o zřízení služby. Na základě toho uzavřel, že oznámení bylo stěžovateli řádně doručeno tak, že nastala fikce doručení, přičemž shledal na straně stěžovatele zavinění ve vztahu k projednávanému přestupku ve formě nevědomé nedbalosti.

[23] Krajský soud posoudil sporné otázky shodně jako žalovaný. Shledal, že stěžovatel dostal ve správním řízení dostatečný prostor k tomu, aby své tvrzení o zřízení služby *změna ukládací pošty* prokázal listinnými důkazy. Předložené vyjádření České pošty založené ve správním spise nepotvrzuje, že skutečně ke sjednání služby došlo, tudíž toto tvrzení prokázáno nebylo. Navržený výslech pracovníků poboček České pošty je nadbytečný, takže správní orgány nepochybily, jestliže tyto důkazy neprovedly. Následně se krajský soud zabýval tím, zda bylo oznámení řádně doručeno stěžovateli a zda byly splněny podmínky pro nastoupení fikce doručení. Dále shledal na straně stěžovatele zavinění ve formě nevědomé nedbalosti. Krajský soud se při formulaci závěru, zda nastala fikce doručení a zda stěžovatel jednal zaviněně, nevyjádřil k tomu, jestli by na něj mohla mít vliv skutečnost, že si stěžovatel sjednal službu *změna ukládací pošty*. Z úvah krajského soudu tedy není zřejmé, zda se jedná o právně významnou skutečnost z hlediska odpovědnosti za projednávaný přestupek.

[24] Krajský soud neshledal pochybení správních orgánů v tom, že neprovedly výslech zaměstnanců poboček České pošty v H. a D. R., neboť tyto důkazní návrhy považoval za nadbytečné (nikoliv neúčelné). Podle § 3 správního řádu postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 téhož zákona. Podle § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu je správní orgán povinen v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Podle § 36 odst. 1 správního řádu jsou účastníci oprávněni navrhnout důkazy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí. Podle § 52 správního řádu jsou účastníci povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.

[25] Správní orgán není povinen provést účastníkem navržené důkazy, ovšem musí odůvodnit, proč je neprovedl. Ústavní soud formuloval tři důvody, z nichž lze s náležitým odůvodněním odmítnout důkazní návrh účastníka (viz např. nález ze dne 10. 3. 2021, sp. zn. II. ÚS 1452/20). Prvním je argument, dle něhož skutečnost, kterou má důkaz prokázat, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Druhý argument vychází z vypovídací hodnoty důkazu, tedy není-li důkaz způsobilý prokázat tvrzenou skutečnost. Třetím argumentem je nadbytečnost důkazu, tedy argument, dle něhož byla-li skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je důkaz navržen, již s potřebnou mírou jistoty prokázána či vyvrácena. Při posouzení toho, zda je skutečnost, kterou má důkaz prokázat, pro rozhodnutí relevantní a zda určitá skutečnost byla s potřebnou mírou jistoty prokázána, musí správní orgán zvážit, jestli zjištěný skutkový stav odpovídá na otázky důležité pro posouzení věci. Naproti tomu důvodem neprovedení navrženého důkazu nemůže být jeho nevěrohodnost. Závěr o (ne)věrohodnosti důkazu je již součástí jeho hodnocení, přičemž nelze hodnotit důkaz, který nebyl proveden (viz rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2023, č. j. 8 As 271/2022-43).

[26] Závěr, který učinil krajský soud ohledně prokázání skutečnosti, že stěžovatel si zřídil službu, odpovídá důkazům provedeným ve správním řízení. Přípis České pošty totiž vyvrací stěžovatelovo tvrzení. To ovšem neznamená, že by takto zjištěný skutkový stav byl neměnný, tedy že by jej nebylo možné dalšími důkazními prostředky zjistit jinak, než doposud vyplývalo ze shromážděných podkladů. Jinými slovy řečeno, přípis České pošty nelze považovat za důkaz nezvratný. Stěžovatelem navržené výslechy pracovníků České pošty proto nejsou nadbytečnými důkazními návrhy. Směřují totiž k prokázání skutečnosti, která doposud prokázána nebyla, přičemž dosavadní výsledky dokazování neodůvodňují ani závěr, že byla nezvratně vyvrácena. Výpověď pracovníků dotčených poboček České pošty, zejména pobočky v H., kde si měl stěžovatel dle vlastního vyjádření obsaženého v odporu ze dne 7. 7. 2021 zřídit službu, nelze považovat za nezpůsobilou prokázat skutečnost, kterou stěžovatel v řízení uplatňoval na svoji obhajobu. Jakkoliv je zřízení služby zpravidla prokazováno listinami, neznamená to, že by v případě jejich absence nebylo možné zřízení služby prokázat svědeckou výpovědí (bude-li věrohodná a průkazná, což je však již otázka hodnocení provedeného důkazu).

pokračování

[27] Závěr krajského soudu, jenž neshledal důvodným žalobní bod týkající se vady řízení spočívající v neprovedení důkazu výsledkem pracovníků České pošty, nemůže obstát. To se týká i odůvodnění napadeného rozhodnutí. Správní řízení bylo zatíženo vadou, která mohla mít vliv na zákonitost rozhodnutí, pro kterou měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit. Krajský soud tedy posoudil tuto otázku v rozporu s ustálenou judikaturou, přičemž jeho pochybení lze považovat za závažné, neboť mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je naplněn.

[28] Nejvyšší správní soud se v této fázi řízení nemohl zabývat tím, zda by provedení těchto důkazů bylo účelné, tedy zda skutečnost, která má být těmito důkazy prokázána, je právně významná. Krajský soud ani žalovaný se totiž k této otázce nevyjádřili a Nejvyšší správní soud tak nemůže činit jako první. Jeho posouzení se nutně omezilo na otázku nadbytečnosti provedení navržených výslechů pracovníků České pošty.

[29] Teprve v návaznosti na výsledky dokazování týkající se skutečnosti, zda měl stěžovatel v okamžiku doručování oznámení zřízení službu *změna ukládací pošty*, lze uvážit o potřebě provést důkazy, které stěžovatel navrhl k prokázání svých tvrzení o systematickém dotazování se na uložené zásilky na pobočce v D. R. Pokud by totiž nebylo prokázáno, že byla zřízena služba, je zcela bezvýznamné, zda stěžovatel docházel na pobočku v D. R.

[30] Další kasační námitky směřují proti závěru krajského soudu, že oznámení bylo stěžovateli řádně doručeno fikcí na adresu ohlašovny a že byla naplněna subjektivní stránka přestupku. K tomu lze obecně připomenout, že podle judikatury je nutné pro závěr, že pachatel měl a mohl vědět o tom, že řídí bez řidičského průkazu, mít najisto postaveno, že pachateli bylo rozhodnutí ukládající tuto sankci řádně doručeno. Právě skutečnost, že se vlivem své nedostatečné opatrnosti s tímto rozhodnutím nemohl fakticky seznámit, ačkoli by při zachování obecně uznávané míry opatrnosti měl, může vést k závěru o nevědomé nedbalosti při spáchání přestupku (viz rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2012, č. j. 1 As 150/2012-33). Krajský soud nicméně tyto právní otázky posuzoval na podkladě skutkového závěru, že stěžovatel si nesjednal službu *změna ukládací pošty*. V tomto ohledu je jeho posouzení předčasné, a to vzhledem k výše popsanému pochybení při zjišťování skutkového stavu. Právní posouzení těchto otázek lze považovat rovněž za neúplné. Krajský soud ani žalovaný se totiž nevyjádřili k tomu, zda by nedodržení postupu při doručování zásilky plynoucího z obsahu služby *změna ukládací pošty* ze strany doručujícího orgánu mělo vliv na jejich posouzení, a to ať již z hlediska řádnosti doručení, tak z hlediska naplnění kritérií rozhodných pro dovození nevědomé nedbalosti. Za této situace se NSS nemohl uvedenými otázkami zabývat, neboť by tak opět činil jako první, což mu nepřisluší. Lze jen dodat, že závěr správního orgánu I. stupně o soukromoprávní povaze ujednání o poskytnutí služby se jeví jako zjednodušující, neboť se nijak nevypořádává s § 18 vyhlášky č. 464/2012 Sb., o stanovení specifikace jednotlivých základních služeb a základních kvalitativních požadavků na jejich poskytování, zejména jeho odstavcem 4, a nehodnotí, zda postup dle tohoto ustanovení je umožněn pravidly pro doručování stanovenými ve správním řádu, nebo je s nimi v rozporu.

[31] Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítl, že se krajský soud nezabýval tím, zda doručující orgán provedl při doručování zásilky obsahující oznámení na ohlašovnu v H.

všechny úkony nezbytné pro její řádné doručení, a tedy nastoupení fikce (např. zanechání výzvy na vhodném místě). Nezabýval se ani rozhodováním žalovaného o námitce podjatosti úředních osob správního orgánu I. stupně a nepřiměřenými průtahy ve správním řízení. V řízení před krajským soudem nicméně stěžovatel včas neuplatnil žalobní body, jimiž by na tato namítaná pochybení upozornil, ačkoliv tak učinit mohl. Jedná se tedy o námitky nepřípustné (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[32] Žádná vada řízení před krajským soudem nebyla zjištěna ani po přehrání zvukového záznamu jednání. K dojmům „nezávislého pozorovatele vývoje této kauzy“ se NSS nebude vyjadřovat, neboť v tomto ohledu nebyla vznesena kasační námitka poukazující na konkrétní pochybení krajského soudu při vedení jednání.

IV. Závěr a náklady řízení

[33] Ze shora uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil rozsudek krajského soudu a současně podle § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 i rozhodnutí žalovaného. Věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž je vázán právním názorem NSS (§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 4 a 5 s. ř. s.)

[34] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. platí, že zruší-li NSS rozhodnutí krajského soudu i rozhodnutí žalovaného, rozhodne i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu.

[35] Podle § 60 odst. 1 s. ř. s., který se v řízení o kasační stížnosti uplatní na základě § 120 s. ř. s., má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Účastníku, jemuž soud přizná náhradu nákladů řízení, přizná i náhradu nákladů související s návrhy na přiznání odkladného účinku žalobě a kasační stížnosti (§ 145 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, užitý na základě § 64 s. ř. s.). Stěžovatel byl ve věci zcela procesně úspěšný. Jelikož stěžovatel na výzvu krajského soudu učiněnou při jednání ani na výzvu NSS své náklady nevyčíslil, posoudil NSS jejich vznik a výši podle obsahu soudního spisu.

[36] Procesně úspěšný stěžovatel zaplatil soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč [položka 18 bod 2 písm. a) přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích], za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč (položka 19 přílohy k zákonu o soudních poplatcích) a třikrát po 1 000 Kč za návrhy na přiznání odkladného účinku žalobě, resp. kasační stížnosti (položka 20 přílohy k zákonu o soudních poplatcích).

[37] V řízení před krajským soudem i před Nejvyšším správním soudem byl stěžovatel zastoupen advokátem, který za něj v řízení před krajským soudem učinil pět úkonů právní služby, a sice převzetí a přípravu právního zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „AT“), sepis a podání žaloby (§ 11 odst. 1 písm. d) AT], sepis a podání dvou návrhů na přiznání odkladného účinku žalobě (§ 11 odst. 2 písm. a) AT] a účast při jednání soudu (§ 11

pokračování

odst. 1 písm. g) AT]. V řízení před NSS učinil zástupce stěžovatele dva úkony právní služby, a to sepis a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) AT] a sepis a podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti [§ 11 odst. 2 písm. a) AT]. Úkon spočívající v převzetí a přípravě zastoupení učiněný v řízení před Nejvyšším správním soudem nově zvoleným zástupcem neshledal soud účelným, neboť po žalovaném nelze spravedlivě požadovat, aby nesl náklady řízení vyvolané rozhodnutím stěžovatele změnit zástupce. Celkem tedy zástupce stěžovatele učinil čtyři úkony právní služby podle § 11 odst. 1 AT, za každý z nich mu náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) AT] a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 AT). Dále učinil celkem tři úkony právní služby podle § 11 odst. 2 advokátního tarifu, za každý z nich mu náleží odměna ve výši 1 550 Kč a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč. Jelikož zástupce stěžovatele je plátcem DPH, patří k nákladům řízení stěžovatele náhrada daně, kterou je jeho zástupce povinen odvést z odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Tato částka činí 4 021,50 Kč a odpovídá 21 % z částky 19 150 Kč.

[38] Celková výše náhrady nákladů řízení přiznaná stěžovateli, zahrnující zaplacené soudní poplatky a náklady zastoupení advokátem, činí 34 171,50 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit k rukám zástupce stěžovatele (§ 149 občanského soudního řádu užitého na základě § 64 s. ř. s.) v přiměřené lhůtě 30 dnů.

[39] Žalovaný nebyl ve věci úspěšný, nemá tudíž právo na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. února 2025

Tomáš Kocourek
předseda senátu